

Yarjejeniyar Shugabannin Kasashen Kungiyar

G-7 – A Schloss Elmau, na Kasar Jamus

Mu, shugabannin Kasashen G7, mun taru, a Birnin Elmau, domin halartar Babban Taron Shekara, a ranakun 7 da 8, na watan Yunin 2015. Bisa ga imanin da muka yi, game da martabobi da kuma manufofinmu, a shirye muke, da hada hannu da juna, domin cimma duk wata gagarumar kalubalen da ta shafi harkokin tattalin arziki, da siyasar wannan zamanin. A shirye muke, da yi amfani da martabobinmu, na ‘yanci da kuma mulkin demokradiyya, da ma d'aukakar da suka yi, a fannonin dila da mutunta ‘yancin bil adama, da kuma inganta harkokin zaman lafiya da tsaro. A matsayinmu, na kasashen na Kungiyar G7, kanmu a hade yake, musamman ganin irin yadda dimbin rikice-rikice ke faruwa a duniya, mun dage da d'aukaka ‘yanci, da mutunci da martabar kasashe da yankunansu.

Kungiyar kasashen na G7, na d'auke da wata dawaniya, ta musamman, game da kula da makomar wannan duniyar. Shekarar 2015, wata muhimmiyar shekara ce, ga hadin kan kasashen duniya da kuma dorewar harkokin ci gaba. Taro kan Yanayi, na Majalisar Dinkin Duniya, na 21, COP 21, a Birnin Paris, wani gagarumin yunkuri ne, na kare lafiyar yanayin duniya, haka ma Babban Taron na Majalisar Dinkin Duniya, na Birnin New York, zai kasance, domin dorewar ci gabon inganta harkokin duniya, a matsayin abinda zai kasance a gabonmu, a cikin shekaru masu zuwa, kazalika da Taro na Uku, na Kasashen Duniya, kan Harkokin Kudaden Ayyukan Ci Gaba, da za a yi a Birnin Addis Ababa, don tallafa wa aiwatar da Manyan Ayyukan Ci Gaba, tun daga shekarar 2015. Muna son mu bayyana irin sakamakon manyan dabarun wannan bori na mu. “Hasashe da Bayar da Himma baki daya.” – wannan shine ke yi ma na jagoranci.

A yau, mun amince a kan wani kwakkwaran matakinkula da harkokin kiwon lafiya, da taimaka wa mata da kuma kare yanayi, da taka rawar magance dukan wata gagarumar kalubale dake duniya ke fuskanta, a kuma fuskantar wadansu daga cikin manyan al'amurran dake ci wa duniya tuwo a kwarya. Bugu da kari, bayan inganta harkokin ciniki, a matsayin babban al'amarin harkokin ci gaba, aiwatar da wannan kwakkwaran matakink, zai taimake mu, wajen cimma nasarar manyan manufofin, da dorewa da kuma daidaita harkokin na ci gaba, kazalika da samar da ayyukan yi. Muna kira ga saura da su hada hannu da mu, wajen dunfarar wannan manufar.

Tattalin Arzikin Duniya

Matsayin Tattalin Arzikin Duniya

An samu ci gaban farfado da tattalin arzikin duniya, tun lokacin da muka gudanar da taron baya. A wadansu manyan kasashen ma, tattalin arzikin ya mike, kuma wadata ta karu. Rangwamen da aka samu game da farashin makamashi, na da na sa tasirin, a mafi yawan tattalin arzikin kasashen dake Kungiyar ta G7. Amma, har yanzu, da dama daga tattalin arzikin na mu, bai kai bantensa ba, inda ake bukatar kara bayar da himmar farfado da shi, da dorewa da kuma daidaita ci gabansa. Bisa ga kiysi, har yanzu akwai tarin rashin aiki, kodayake ya ragu, matu&ka, a cikin ‘yan shekarun nan. Har ila yau, za mu ci gaba da daukar wannan kalubalen tamkar wani hauhawar farashin kayayyaki, na tsawon lokaci, ko raunin zuba jarurruka da bukatu, ko kuma wani turun bashin sassan hukumomin gwamnati da kamfanoni, ko dorewar rashin daidaituwa, a cikin gida da kuma waje, ko ma wani fargaba game da rikice-rikicen harkokin siyasa, kazalika da dabarbacewar harkokin kasuwar kudade.

Mun dage ga magance duk wata kalubale, da kuma ci gaban kokarinmu, na samar da nasarar ci gaban kowa. Ana bukatar kwakkwara kuma kebabben ci gaban da zai kalubalanci wannan dabarbarewar ta tattalin arzikinmu. Don tabbatar da kasashen Kungiyar ta G7, suna gudanar da ayyukansu, da kayayyakin zamani, a cikin shekaru ma zuwa, za mu hada hannun kawo ci gaban inganta harkokin ilmi da kirkire-kirkire, da kare mutuncin fasaha, da taimakawa ga harkokin zuba jarurukan kamfanoni, tare da kyautata halayyar gudanar da harkokin kasuwancin matsakaita da fananan harkokin kasuwanci, da tabbatar da kai wa ga wani matsayin da ya dace, na zuba jarin gwamnati, da kyautata ingancin zuba jarin harkokin kyautata jin dadin rayuwa, domin magance duk wani raunin da zai shafi samar da kudaden hadin gwiwar kamfanoni, da kuma kara yawan kayayyakin da ake yi, wajen fadada aiwatar da borin wadannan muhimman gyare-gyare.

Mun amince da mu dora kan duk wani kokarin gyaran da aka yi, a wadannan fannonin, da za su kara kwarin gwiwa da daukaka dorewar ci gaban. Za mu ci gaba da aiwatar da kari da ragi, kan dabarun kasafin na mu, bisa kula da irin yanayin da tattalin arzikin zai shiga, a cikin wani dan gajeren lokaci, don taimaka wa ci gaban da kuma bullo da ayyukan yi, yayinda za mu kara harkar bashi ga wani bangaren ayyukan da kasa ke yi, a bisa tafarkin mai dorewa. Mun amince cewa, duk wata manufar harkokin kudade ta dage kan daidaituwar farashi da taimaka wa farfadower tattali arziki, a dan tsakanin lamunin da manyan bankunan kasa suka bayar. Mun sake jadadda duk wata yarjejeniyar da muka dauka, game da canjin kudaden kasashen Kungiyar ta G7.

Kwakkwatar shimfidar tattalin arziki, wani alfanu ne ga kyautata rayuwar dukan jama'a. Kasancewar duniya bisa wani ci gaba, mai dorewa, na tsawon lokaci, na

buaktar, musamman, kariyar yanayinmu, da inganta harkokin kiwon lafiya da kuma daidaita tsoma bakin dukan wakilan fungiya. Don haka, Kungiyar Kasashen G7, za ta dage kan gabatar da wadannan al'amurran, a manufarinmu na ci gaba.

Harkokin Kasuwancin Mata

Harkokin kasuwancin mata, ba karamin tasiri suke da shi ba, da kuma kawo ci gaba da samar da ayyukan yi. Amma, a dfaukacin kasashen Kungiyar ta G7, da kuma sauran kasashen duniya, ko kusa mata, ba su kai maza gudanar da harkokin kasuwancin kansu ba, saboda wadansu fulle-fullen tarnakin da matan ke fuskanta, wajen fara sana'a da kuma ci gabon harkokin kasuwanci. Mun amince kan dabaran da za su inganta harkokin kasuwancin na mata, kamar yadda aka bayyana a kasa, da kuma gayyatar sauran kasashen dake da sha'awa, na da su hada hannu, a wannan foekarin. Za mu wayar da kan mata da 'yan mata, musamman, game da yadda za su zama 'yan kasuwa. Za mu magance muhimman bukatun harkokin kasuwancin na mata, irin su inganta bude ma su hanyoyin samun kudafe, da kasuwanni, da dabaru, da harkokin shugabanci da fungiyoyi. Mun roki hukumar OECD, da ta rika lura da ci gabon harkokin kasuwancin ta mata. Muna kuma marhabin da Taron Tantaunawa da Matan Kungiyar Kasashen na G7, da Shugaban Kasa shirya, a ranakun 16 da 17, na watan Satumbar 2015. Har ila yau, mun sake jadadda foekarinmu, na ci gaba da gudanar da ayyukanmu na inganta bai wa mata Kason martabarsu, kazalika da cikakken tsoma baki da kuma fwarin gwiwar dfaukacn matan da 'yan mata. Muna marhabin da Kasar Japan da Shugabancin Kungiyar Kasashen na G7, da su karbi bakuncin tarn "Majalisar Matan Duniya: WAW!" a 2016.

Sharuddan Kasuwar Kudafe

Kwakkwaran shirin gudanar da harkokin kudafe na duniya, ba karamin al'amari ba ne, dangane da bunkasar dorewar wannan tafarki. An amince game da manyan gyare-gyaren da za su gyara wa duk wani rikicin harkokin kudaden duniya zama, da ma muhimmin ci gabon da aka samu, wajen gina kwakkwara, kuma nagartaccen shirin harkokin kudaden, musamman, game da karfafa sashen harkokin bankuna. Amma, har yanzu akwai sauran rina a kaba, da kuma bin sharuddan sake tsarin, a matsayin babbar hanya. Domin kuma ci gaba, mun gano wadannan muhimman hanyoyin: hanya hanzarta cikakkars dorewar aiwatar da gyare-gyaren da aka amince wa za su kasance da tasirin tabbatar da bayyananne kuma ingantaccen shirin harkokin kudaden duniya. Za mu ci gaba da magance matsalar "mahadi-ka-ture" a bisa ga matsayin da aka kai, na kare mutuncin masu biyan haraji, da abka wa duk wata asarar dake kunno kai daga muhimman cibiyoyin harkokin kudaden duniya. Mun dage, musamman, kan kammala daidaita shirin na duniya, dangane da kawar da duk wata asaar da muhimman bankunan

duniya ke yi, nan da watan Nuwamba, a sakamakon kammala sanin duk wani cikakken al'amarin dake haddasa fadi-tashi.

Har ila yau, mun dage wajen karfafa sharudda da hangen nesa kan abinda ka iya labewa, a sashen ayyukan na banki, da kebe wani abu, don tarbar aradu da kai. Hanzartawa da kuma cikamakin aiwatar da yarjejeniyar da Kungiyar Kasashen G20, suka amince wa, game da gudanar da harkokin bankuna, na da muhimmanci. Bugu da kari, za zura idanu da magance duk wata sabuwar asarar da za ta kunno kai, daga kudaden gudanar da harkokin kasuwancin, yayinda muke kokarin tabbatar da ganin ta cika aikinta, na tallafa wa gundarin tattalin arziki. Game da taimakawa rage yawan asarar kuwa, mun jadadda muhimmancin inganta hadin gwiwar harkokin sharuddan kudaden kasashe, domin tabbatar da karfin sharuddan, musamman game da shawarwari da kuma alfanun gyare-gyaren da aka yi wa kasuwanni, a duk inda ake bukatar hanzarta aiwatar da su. Muna kiyaye ganin duk wata doka ta bambanta da wata, a duk lokacin da ake sanya hannu kan Yarjejeniyar ta St Petersburg. A kasashe, za mu kuma ci gaba da lura da yadda kasuwar kudaden ke tafiya, da nufin magance duk wata asarar da ka kunno kai.

Haraji

Mun dage wajen samun nasarar gudanar da harkokin tattara haraji, gwargwado, wanda yana da muhimmanci, wajen yin adalci da wadata kowa. Domin haka, mun sake jadadda kudurinmu, na kammala kafawa, da bayar da shawarwarin da suka dace, game da Tabarbarewa da Canjin Samun Ribar Shirin Harkokin Kasashe da Hukumar G20/OECD, watau (BEPS), nan da zuwa karshen shekara. Nan gaba, zai kasance dole, a tabbatar da aiwatar da aikinta, da kuma taimaka wa kasashen Kungiyar ta G20 da Hukumar ta OECD, wajen kafa hanyoyin kulawar, har ya zuwa karshe. Mun dage kan karfafa inganta hanyoyin musayar bayanan kasashe, game da tattara haraji. Kodayake, muna fatan hanzarta aiwatar da sabuwar shimfidar musayar bayanan, nan da karshen shekarar 2017 ko 2018, ciki har da daukacin cibiyoyin harkokin kudade, idan aka kammala kafa dukan dokokin da suka kamata. Har ila yau, mun roki bangarorin shari'ar da har yanzu, ko ba su kammala, ko aiwatar da sharadin harkokin musayar bayanan kasashen duniyar ba, da su hanzarta yi.

Mun lura da muhimmancin mallakar masaniyar hanyar kauce wa biyan haraji, da cin hanci da rashawa da sauran harkokin bullo da miyagun hanyoyin zurare kudade da sadaukar da kai, wajen wadata cikakkun bayanan aiwatar da tsare-tsaren kasashenmu. Mun sake jadadda himmarmu, ta hadsa hannu da kasashe masu tasowa, game da duk wata manufa ta harkokin harajin duniya da za su ci gaba da taimaka ma su, wajen inganta hanyoyin gudanar da harkokin na haraji.

Kodayake za mu yunkura ga inganta shirin musayar bayanan na kasashen duniya, da hadin kan harkokin harajin, har ma da hanyar dagewa kan kafa abinda zai hada kan tilasta bin dokoki, da nufin tabbatar da kuce wa duk wani hadarin dake tattare da tattara harajin, dangane da harkokin kasuwanci da zuba jarurruka a kasashe. Muna goyon bayan ayyukan da aka yi, na amince da dokokin, a bangaren ayyukan shirin na BEPS, da taimaka wa saura, wajen rungumar wannan muhimmin fuduri.

Harkokin Ciniki

Harkokin ciniki da zuba jarurruka, sune manyan kafofin kawo bunkasa, da samar da ayyukan yi, da kuma dorewar ci gaba. Hadin kan harkokin ci gabon tattalin arzikan duniya, ta hanyar rage duk wani cikas game da harkokin ciniki, ba shi da abinda ya fi shi, kuma mun sake jadadda fo karinmu, na bude wa junna kasuwanni, da yakar duk wani babakere, ciki har da cijewa da tamirgina. A karshe, muna goyon bayan duk wani ci gabon fo karin na kasashen Kungiyar ta G20, kuma mu na kira ga sauran da su bi sahu. Bugu da kari, za mu dage kan rage duk wani cikas kan harkokin ciniki da kuma inganta haifar da gasa, ta hanyar d'aukar mataki daya, na daidaita tattalin arzikanmu. Za mu kare, da kuma bunkasa harkokin zuba jarurruka da daidaita yin adalci ga dukan masu zuba jarurukan. Sharuddan kudaden sayar da kayayyaki, a kasashen duniya, yana da gagarumin tasiri ko rage rauni ga harkokin cinikin duniya, kuma mun jaddada goyon bayanmu, ga fungiyoyin duniya, dangane da daidaita kudaden sayo kayayyaki na gwamnati.

Mun dage kan farfafa fannonin dokokin gudanar da harkokin kasuwanci, ciki har da bayar da gudunmawar cikawa da kuma hanzarta aiwatar da tanadin da aka yi wa Cibiyar Ciniki ta Duniya, WTO, dake Birnin Bali. Za a kuma bayar da fifiko ga mayar da hankalin da aka yi, kan Yarjejeniyar Gudanar da Harkokin Ciniki na Cibiyar ta WTO, (TFA), a 2015. A karshe, wakilan kasashen Kungiyar ta G7, sun sha alwashin bayar da dukan himma, ta kammala gyaran dukan sharuddan kasashensu, game da Taron Ministocin Cibiyar ta WTO, na Goma, watau (MC 10), a cikin watan Disamba, a Birnin Nairobi. Har ila yau, muna kirin da a hanzarta kulla yarjejeniya, nan da watan Yuli, game da tsarin ayyukan cibiyar ta WTO, bayan taron na Birnin Bali, da zai gano cikakken fuduri da daidaita duk wani sakamakon Taron Birnin Doha, da kuma kammala bayar da goyon ga fo kari cibiyar ta WTO, dangane da haka.

Ya kamata aiwatar da yarjejeniyar ta da kuma shirin na TFA, game da tsare-tsaren bayan taron na Birnin Bali, sun yi wata shimfidar samun cikakkar nasarar taron na MC 10, da taron farkon na ministocin cibiyar ta WTO, da za a yi a Afrika. A shirye muke, da mu ci gaba da bayar da taimakonmu, ga kasashe masu tasowa, don taimakawa, ga aiwatar da dukan sharuddan da amincewa, a shirin na TFA. Dole,

mu dora kan irin nasarorin da aka samu, a taron Ministocin Cibiyar ta WTO, a 2013, wanda ya sake farfado da turakun yarjejeniyar cibiyar ta WTO, da nuna cewa duk wata kwana-kwanar da aka samu a amincewa da tsarin na cibiyar ta WTO. Mun dogara da tantaunawar da kasashen Kungiyar ta G20, za su yi, na ganin harkokin cinikin sun yi tasirin gaske, bisa ga irin al'amurran da aka samo daga cibiyar ta WTO.

Yayinda da ake karfafa bayar da fifiko ga harkokin cinikin, za mu kuma yi marhabin da irin kokarin da ake yi, na kammala cikar duk wani buri da kuma sabon gagarumin sharadfin hadin gwiwar da kuma yarjejeniyar gudanar da harkokin ciniki, kyauta, watau (FTAs), da fatan hanzarta ci gabon sharuddsan, ciki har da na Yarjejeniyar Harkokin Ciniki, watau (TiSA), da fadada Yarjejeniyar Fasahar Bayanai, watau (ITA), da Yarjejeniyar Kawon Yanayi, watau (EGA). Za mu bayar da himmar fadada yarjejeniyar ta ITA, ba tare da bata lokaci ba. Wadannan yarjejeniyoyin, za su iya taimaka wa shirye-shiryen, da bayar da gudunmawar karfafa ciniki da bunkasa da samar da ayyukan yi, tana kuma iya zama wani ginshikin wadansu yarjejeniyoyin, nan gaba. A karshe, yarjejeniyar ta FTAs, na bukatar nuna gaskiya, da inganci da kuma cika, kazalika da zama wani matakai da taimaka wa ayyukan na cibiyar ta WTO.

Muna marhabin da ci gabon da aka samu game da manyan yarjejeniyoyin harkokin cinikin, ciki har da game da Hadin Gwiwar Kasashen Yankin Pacific, watau (TPP), da Hadin Gwiwa da Zuba Jarurrukan Kasashen Yankin Atlantic, watau (TTIP), da Yarjejeniyar Hadin Gwiwar Shirin FTA da Tattalin Arzikin Turai da Japan, watau (EPA), da nufin cimma buri, da kammalawa da kuma amfanar juna. Za mu kuma bayar da dukan himmar kammala shawarwari game da hadin gwiwar na TPP, kwanan nan, kazalika da cimma yarjejeniyar hadin gwiwar ta EU-Japan FTA/EPA, mai yiwa nan da karshen shekara. Za mu kuma hanzarta gudanar da ayyukan dukan al'amurran hadin gwiwar TTIP, da tabbatar da ci gabon duk wani al'amarin shawarwarin, da nufin cimma kammala fahimtar juna, game da yarjejeniyar da aka sanya wa hannu, kwanan nan, ma yiwa ma ya zuwa karshen shekara. Muna marhabin da kammala dukan shawarwari game da Cikakkar Yarjejeniyar Harkokin Ciniki da Tattalin Arziki, watau (CETA), tsakanin Kasar Canada da Kungiyar Kasashen Turai, da ma fatan hanzarta fara aiki da ita. Za hada hannun tabbatar da hadin gwiwar da yarjejeniyoyin yankin na FTAs, za su taimaka wa tattalin arziki duniya.

Cikakken Tsarin Rarraba Kayayyaki

Munanan hanyoyi da masu hadari, na haifar da gagarumar asarar harkokin kyautata jin dadin rayuwa da tattalin arziki, kuma yana da alaƙa da gurbacewar yanayi. Idan

aka duba irin yadda ake gudanar da ayyukan masana'antu, kasashen Kungiyar ta G7, suna da muhimmiyar rawar da za su taka, wajen inganta 'yancin harkokin kwadago, da kyawawan sharuds'an aiki, da kuma kare gurbacewar yanayi, a harkar rarraba kayayyakin, a duniya. Za mu yunkura ga kyautata aiwatar da sharuddan harkokin kwadago da jin dadin rayuwa, da kuma tsabtar muhalli, da sharudda da yarjejeniyoyi, (musamman a hukumomin UN, da OECD, da ILO da ma aiwatar da yarjejeniyoyin da suka shafi gurbacewar yanayi), a harkar rarraba kayayyakin, a duniya. Za mu janyo hankulan sauran kasashe, alal misali, na Kungiyar Kasashe G20, don wannan al'amari.

Za mu karfafa taimaka wa Sharuds'an Gudanar da Harkokin Kasuwanci da 'Yancin Dan Adam, na Majalisar Dinkin Duniya, da kuma yin marhabin da kokarin kafa gagarumin Shirin Gudanar da Ayyuka na Kasa. Dangane da Sharuds'an na Majalisar Dinkin Duniya kuwa, za mu roki kamfanoni, da su aiwatar da 'yancin dan adam, yadda ya kamata. Za mu yunkura wajen inganta sharuds'an aiki, ta hanyar kara nuna gaskiya, da inganta ganowa da kare duk wani hadari, da kuma karfafa kafofin jin koke-koke. Mun amince da shirin hadin gwiwar gwamnatoci da harkokin kasuwanci, domin haifar da dankon dorewar zumuncin rarraba kayayyaki da taimaka wa kyawawan tsare-tsaren da suka kamata.

Domin inganta kamanta gaskiya ga rarraba kayayyakin, da kashe kusaden jama'a, za mu taimaka wa harkokin kasuwanci, masu nagarta, ko hedkwatocinsu dake kasashenmu, wajen aiwatar da dukan abinda ya kamata, dangane da tsare-tsaren rarraba kayayyakinsu, kamar sadaukar da kai ko jagoranci. Za mu yi marhabin da dukan kokarin duniya, ciki har da na kamfanoni, wajen aiwatar da nuna adalci daidaita yin kayayyakin masaku da masu yin dinkakkun kayayyaki. Bisa ga inganta lafiyar dorewar rarraba kayayyakin, za mu kara taimakon da muke bayarwa, na agaza wa bunkasar Kanana da Matsaikaitan Harkokin Kasuwanci, (SMEs), da samar da hanyar fahimtar gaskiyar da sanin ya kamata, da kuma dawainiyar gudanar da rarraba kayayyakin.

Za mu yi marhabin da inganta kafa kayayyakin da suka dace, don taimaka wa masu amfani da sayen kayayyakin, a kasashenmu, da musayar bayanai kan halacci da ingancin harkokin kyautata jin dadin rayuwa da na yanayin matsayin kayayyakin. Daya daga cikin misalan manyan kayayyakin aikin, na nan, a wadsansu kasashenmu. Kodayake za mu karfafa tunanin samar da masu zuba jarurruka, da dama, a kasashenmu, da kuma bangaren kawayenmu, ciki har da masaku da masu yin kammallun kayayyakin, dorawa ce kan irin kyakkyawan al'amarin yin kayayyakin, da aka koyo daga fitowar Rana Plaza. Za mu ci gaba da taimaka wa duk wani muhimmin tunani, a duniya. Bugu da kari, za mu inganta hadin kan duk

wata yarjejeniyar kawo ci gaba da taimaka wa kawayenmu, wajen samun garabasar hidimar rarraba kayayyakin, a duniya, domin kara zumuncin dorewar ci gaban tattalin arziki.

Muna goyon bayan kafa “Tunanin Rashin Kudade,” tare da hadin kan Kungiyar Kwadago ta Duniya, (ILO). Har ila yau, kudaden na da daraja a rayuwar ayyukan kungiyar ta ILO, bisa ga manufarta ta karewa da kuma rage mace-macen dake abkuwa a wuraren aiki, da kuma munanan raunuka, ta hanyar karfafa hukumomin gwamnati da dorewar gudanar da harkokin kasuwanci. Samar da wadannan kudaden na da sharudda: kudaden za su taimaka wa wadanda ke fama da sadaukar da kan da suka yi, domin wadansu hanyoyi na karewa da kuma aiwatar da harkokin kwadago, da kyautata jin dadin rayuwa da yanayi da kuma daidaita darajar kare lafiya. Muna rokon da a bi diddiñin wannan al’amari, a kuma yi fatan kudaden za kai hannun Kungiyar Kasashen na G20.

Har ila yau, za mu dage wajen karfafa kafofin wadata wadansu al’amurran kawo dauki, ciki har da na Ginshikan Hulda na Kasa, (NCPs), na Sharuddan Dimbin Harkokin Kasuwancin Hukumar OECD. Domin kuma ganin hakan ya yiwu, Kungiyar Kasashen na G7, za su taimaka wa hukumar ta OECD, wajen inganta hulda da junu, da kuma koyo daga junu, game da ayyuka da kuma kokarin ginshikan na NCPs. Za mu tabbatar da ganin ginshikan na mu, dake NCPs, sun yi tasiri, kuma sun yi jagorancin da za a yi koyi da su.

Muna marhabin da cike gibin samar da kudadenn da aka samu a Asusun Gidauniyar Gudunmawar Rana Plaza, domin biyan diyya ga wadanda wannan mummunan hadarin ya shafa, a 2013.

Manuofin Kasashen Waje

Bisa ga Yin Aiki Da Martabobi da Sharudda

Mu, wakilan Kungiyar Kasashen na G7, mun jaddada muhimmancin ‘yanci, da zaman lafiya da kuma mutuncin kasashe, kazalika da mutunta dokokin duniya da ‘yancin dan adam. Muna matukar taimaka wa dukan kokarin rashin nuna bambanci, a kowace kasa, da ‘yancin gudanar da harkokin siyasa. Mun damu da irin rikice-rikicen dake nuna tabarbarewar dokoki da kuma harkokin tsaro, a duniya.

Bisa ga martabobin da sharuddan da muka amince, na samo mafitar tashin Hankali a Kasar Ukraine:

- Mun sake nanata yin tir da irin yadda Jumhuriyar Kasar Rasha ta mamaye tsirin Crimea, ba bisa ka'ida ba, kazalika da sake jaddada manufarmu ta kin amincewa da haka.
- Mun sake nanata cikakken goyon bayanmu, na kokarin gano mafitar harkar diflomasiyyar wannan rikicin, a gasashin Kasar Ukraine, musamman bisa ga tafarkin irin yadda aka yi fadar yankin Normandy da abinda Kungiyar Kasashen Sasantawa Uku suka yi. Muna marhabin da gagarumar rawar da Hukumar OSCE ta taka, wajen sasanta al'amarn. Muna kira ga dukan bangarorin da su kyautata aiwatar da yarjejeniyoyin Birinin Minsk, ciki har da Sharuds dan aiwatar da abubuwan da aka sanya wa hannun, a ranar 12, ga watan Fabrairun 2015, a Birnin na Minsk, ta hannun Kungiyar Kasashen Sasancin Uku. Mun damu da irin yadda fada ke kara cakudewa, kwanan nan, a wannan kan iyakokin; mun kuma sake sabunwa kiramnu ga dukan bangarorin, da su jaddada mutuntawa da kuma aiwatar da tsagaita wuta, da kuma janye manyan makamansu. Muna kiran da a danganta takunkumin da ya shafi Kasar ta Rasha, da ya zama daidai da aiwatar da yarjejeniyoyin na Birnin Minsk da mutunta martabar Kasar ta Ukraine. Ana iya janye su, idan har kasar ta Rasha ta cika wadannan alkawurran. Amma, har yanzu, a shirye muke, da mu ci gaba da sanya tarnaki, bisa abinda zai kara cutar da kasar ta Rasha, idan hakan ta kasance. Muna sa ran kasar ta Rasha za ta dakatar da bayar da duk wani goyon baya, ga rundunar 'yan tawayen dake tsallaken kan iyaka, da kuma yi amfani da karfinta, na hana 'yan tawayen cika alkwarin da suka dauka a Birnin na Minsk.
- Mun yaba, kuma muna goyon bayan matakhan da gwamnatin Kasar Ukraine ke dauka, na aiwatar da cikakkar hanyar sake fasalce-fasalce, mun kuma roki shugabannin kasar ta Ukrain, da su ci gaba da yanke shawarar, abinda ya dace, na sake fasalin da alkawurran da fungiyar EU da hukumar IMF suka gindaya. Muna sake jadadda kudurinmu, na hada hannu da duk wata cibiyar harkokin kudade ta duniya, da kuma sauran kawaye, domin wadata kudade da taimakon harkokin fasaha, a duk lokacin da kasar ta Ukraine ta motsa kan wannan sake fasalin. Muna rokon jakadun kasashen Kungiyar ta G7, dake Birnin Kiev, da su kafa wani fungiyar taimaka wa Kasar Ukraine. Manufar hakan ita ce, ta ciyar fungiyar dake bayar da shawarwari da kuma taimako.

Samar da Gagarumin Tsaro Kan Harkokin Makamashin Nukiliya

Samarwa da kuma kula da gagarumin matakhan tsaron makamashin nukiliya, a duniya, na daga cikin abinda ke da fifiko a gare mu. Muna marhabin da rahoton Kwamitin Harkokin Tsaro da Kula da Makamashin Nukiliya na Kungiyar ta G7. Mun kuma dage kan gabatar da Aikin Kare Birnin Chernobyl, yadda za a samu

nasara, da nufin daidaita lafiyar rayuwar jama'ar ta Birnin na Chernobyl da kewaye.

Bin dokokin Harkokin Ruwa da Cimma Nasarar Tsaron Ruwa

Mun dage kan kare duk wata dolar data shafi harkokin ruwa, bisa ga sharuddan dokokin kasashen duniya, musamman kamar yadda Babban Taron Majalisar Dinkin Duniya ta shimfida, game da Dokokin Kula da Ruwan Teku. Mun damu da zaman dar-dar dake faruwa a Gabas da kuma Ruwan Tekunan dake Kudancin China. Muna sane da muhimmancin cacar baki, kazalika, kowa na da 'yancin da kuma sararin da zai yi amfani da doka, wajen jin amfani da ruwan na tekun duniya. Muna kuma matuka kyamar yin amfani da matsi ko tursasawa ko kuma karfin tuwo, kazalika da suk wani al'amarin dake neman canja abinda aka sani, irin su cike wani makeken wurin daga gabar ruwan. Mun kuma amince da Yarjejeniyar Tsaron Ruwan Tekun, da Ministocin Harkokin Wajen Kungiyar ta G7, suka bayar a Birnin Lübeck.

Karfafa Shirin Kulla Alkawurra da Yarjejeniyoyi Sayar da Makamai

Muna jadadda muhimmancin karfafa shirin kulla alkawurra da kuma yarjejeniyoyi, da kara mutunta muhimmancin Yarjejeniyar Sayar da Makamai, wadda ta far aiki, a ranar 24, ga watan Disambar 2014.

Rigakafi da Magance Yawaita Sayar da Makamai

Muna nan, kan bakanmu, kan abinda duniya ta amince wa, kan daukacin duk wata yarjejeniya da kuma tarurukan da suka bayar da gudunmawar rigakafi da magance yawaita sayar da makaman kare dangi, musamman, Yarjejeniyar Hana Yawaita Sayar da Makaman Nukiliya, (NPT), da yarjejeniyar Babban Taro Kan Makamai Masu Guba. Muna matukar jin takaici, kodayake an amince kan wadsansu al'amurra da dama, amma, har yanzu ba a cimma matsaya ba, kan rattaba hannu, a takardar Babban Taron Sake Fasalin Yarjejeniyar ta NPT. Kungiyar ta G7, ta sake sabunta alkawarinta, na kyautata aiwatar da Shirin Gudanar da Aiki, na 2010, a tsakanin ginshikan Yarjejeniyar uku. Har yanzu, yarjejeniyar ta NPT ce madafar dokar hana yawaita sayar da makaman na nukiliya, da kuma harsashen da ya dace, na dunfarar kwace makaman na nukiliya da kuma hana yawaita sayar da su, kazalika da yin amfani da makamashin nukiliya, don amfanin al'umma.

Kasar Iran

Mun yi marhabin da fahimtar harkokin na siyasa, kan wadsansu sharudda uku, na Shirin Aiwar da Cikakkun Ayyukan Hadin Gwiwar da aka cimmawa, na tsarin E3+3, da Kungiyar EU ta gabatar, da kuma ita kasar ta Iran, a ranar 2, ga watan Afrilu. Muna goyon bayan ci gaba da kokarin da tsarin na E3 da EU+3, da ma

kasar ta Iran ke yi, na cimma cikakkar mafitar, nan da 30, ga watan Yunin da zai tabbatar da wani makeken al'amarin zaman lafiyar shirin firar makaman na nukiliya, a Kasar Iran, da kuma tabbatar da ganin ba a kera wani makamin nukiliya ba. Muna kira ga kasar ta Iran, da ta bayar da goyon bayan da ya kamata, ga Hukumar Kula da Makamashin Makaman Nukiliya ta Duniya, dangane da bincika harkokin da kasar ta Iran ke gudanarwa, da kuma magance duk wani al'amarin da aka baro a baya, ciki har da wadanda suka shafi yiwar kera makaman soja. Muna rokon kasar ta Iran, da ta mutunta 'yancin dan adam, ta kuma bayar da cikakkar gudunmawar zaman lafiya a yankin.

Kasar Korea ta Arewa

Mun yi matukar tir, da irin yadda Kasar Korea ta Arewa ke ci gaba da gina makamashin nukiliya, da kuma shirin firar manyan makamai, kazalika da irin yadda take cin mutuncin 'yancin dan adam, da yadda take sace 'yan kasarta, daga wadansu sauran kasashe.

Goyon Bayan Mafita A Tafarkin Diflomasiyya

Tuni muka nuna damuwarlu da irin yadda aka wasan kwaikwayon harkokin siyasa da tsaro da kuma al'amarin da ya shafi al'umma, a wadannan kasashen da kuma yankunan dake zaman dar-dar, kazalika da irin hadarin dake tasowa daga makwabtarn kasashen da wucewar nan. Mun yi tir da kakkausan harshe, ga dukan wani nau'in cin zarafin mata, a lokuttan tashe-tashen hankula, kuma a shirye muke, da mu inganta irin rawar da mata ke takawa, a zaman lafiya da harkokin tsaron duniya. Ana da bukatar mafita, mai dorewa, da a zayyana, wajen sake kafa cikakken shugabinci da kuma dorewar zaman lafiya da kwanciyar hankali.

Muna goyon bayan irin abubuwan dake gudana a harkokin shugabancin Majalisar Dinkin Duniya, na gano mafita, mai dorewa, kan zaman lafiya da kwanciyar hankali a kasashen Syria, da Libya da kuma Yemen. Kwakkwaran gudanar da harkokin shugabancin Majalisar Dinkin Duniyar, dangane da aiwatar da cikakkar Sanarwar Birnin Geneva, ita ce hanyar daya, ta kawo karshen zaman lafiya da murkushe ta'addanci a Kasar Syria.

Kasar Libya

A Kasar Libya, mun damu, matuka, game da ruruwar boren ta'addanci, da yawaitar makamai, da satar shigowa da makamai, da wahalar da al'umma ke sha, da kuma tsiyaye duniyar gwamnati. Muddin ba a cimma wata matsayar siyasa ba, to, hadarin rashin zaman lafiya zai ci gaba da rura rikice-rikicen da mafiyawan jama'ar ta Kasar Libya za su fosa, da kansu. Tuni suke shan wuyar fungiyoyin ta'addancin dake kokarin fadada rashin shugabanci, da fungiyoyin masu aikata laifukan dake amfani da wannan damar, wajen satar shigo wa ta Kasar Libya.

Lokacin fada ya wuce, wannan kuma lokacin daukar tsauraran matakai ne, game da harkokin siyasa. Muna kira ga jama'ar Kasar Libya, na kowane bangare, da su yi amfani da wannan damar, wajen ajiye makamai, da hada hannu da juna, domin tabbatar da burin da ya haifar da juyin-juya halin da ya haifar da harsashin gwamnatin mulkin demokradisyya. Lokaci ya yi, da za a yi wata yarjejeniyar harkokin siyasa, za mu kuma yaba wa wadannan jama'ar na kasar ta Libya, da suka goyi bayan tantaunawa da shifida shugabancin da zai nemo zaman lafiyar al'ummarsu.

Muna marhabin da ci gabon da sukan bangarorin suka samu, a tantaunawar da Kungiyar UNSRSG Bernardino León ta shugabanta. Dole shugabannin kasar ta Libya su yi amfani da wannan damar, domin kawo karshen wadannan tarurrukan tantaunawar, na sanya Gwamnatin Hadin Kan Kasa, (GNA), da ta bayyana irin abinda take yi wa jama'ar na Kasar Libya. Dole, su, da sauran wadanda ke fada, a ji, su nuna karfinsu da shugabancin da ya dace, a wannan mawuyacincin halin domin cimma aiwatar da yarjejeniyar.

Da zarar an cimma yarjejeniyar, to, a shirye muke, da mu wadata dukan taimakon da ake bukata ga irin wannan tsararrar gwamnatin dake da wakilcin kokarin gina ingantattun cibiyoyin gwamnati, ciki har da rundunonin tsaro, da sake maido da ayyukan jama'a, da kuma fadada abubuwan jin dadin rayuwa, da karfafawa da kuma sake ginawa da fadada tattalin arziki da kawar da ta'addanci da fungiyoyin masu aikata laifuka.

Rikicin Isra'il da Falasdinu

Dangane da rikicin Isra'il da Falasdinu kuwa, muna kira ne ga bangarorin, tare da taimakon jama'ar duniya, ciki har da kasashen nan hudu, da su hau teburin tantauna samar da kwakkwara mafita ga kasashen biyu, na tabbatar da harkokin tsaro da zauna lafiya.

Yakar Zirga-zirgar Bakin Haure da Magance Abinda Ke Haddasa Rikicin 'Yan Gudun Hijira

Hauhawa da kwararowar 'yan gudun hijira, da jama'ar da aka kore, da wadsanda tsabagen rikici da tsangwama, da masu bukatar kyautata al'amarin tattalin arziki da fari, ko muquwar gwamnati suka kore daga muhallinsu, a duniya, babu gaira, babu dalili, na haddabarmu. Hadarurrukan kwanan nan, a yankin Tekun Mediterranean da kuma Mashiggin Bay of Bengal da Tekun Andaman, sun nuna akwai matukar bukatar magance wannan matsalar yadda ya kamata, musamman aikata laifukan satar shigar da mutane cikin kasashe. Mun jaddada fudurinmu, na rigakafi da magance fataucin 'yan gudun hijira, da gano su, da kuma kokarin wargaza fataucin

bil adama, a ciki da wajen kan iyakokinmu. Muna kira ga dukan kasashe, da su fuskanci wadannan rikice-rikicen da ka iya zama gagarumar masifa ga jama'a da da dama, da ma magance wannan al'amarin ci gabon, daya, da matsakaitan kasashe ke bukata, don karbar 'yan gudun hijirar da bafin haure.

Yakar Ta'addanci da Samun Kudadensa

Masifar ta'addanci na damun bayin Allah da dama. Tana hana juriya, da jin dadin 'yan cin bil adamar duniya, da ma 'yancin rayuwa, ciki har da addini, da lalata al'adu da tunbuke miliyoyin jama'a daga gidajensu. Dangane da yakar fitinar 'Yan Ta'addan Kasashen Duniya da munanan ayyukan ta'addanci, za mu ci gaba da bayar da fifiko ga daukacin jama'ar duniya. Ta wannan fannin, muna marhabin da kokarin da Hadin Gwiwar Duniya ke yi, na yakar fungiyar ISIL/Da'esh. Mun sake jaddada kudurinmu, na wargaza fungiyar 'yan ta'addanci da magance yaduwar mummunan tunaninsu. Kanmu a hade yake, tare da dukan kaasashe da yankunan da al'amarin mummunan ta'addancin ya shafa, ciki har da kasashen Iraq, da Tunisia da kuma Nijeriya, wadsanda shugabanninsu ke halartar wannan taron, a Birnin Schloss Elmau. Dawainiya ce ga dukan kasashe da jinsi, na fuskantar wannan yanayin na yaduwar harkokin ta'addanci da munanan ayyukan ta'addanci, ciki har da yada kiyayya da rashin hakuri, haka ma a yanar-gizo, ta hanyar inganta kyakkyawan shugabanci da mutunta 'yancin dan adam. Muna jaddada muhimmancin aiwatar da matakai da suka kamata, na ganowa da kuma rigakafin aikata ta'addanci, da gurfanar da wadsanda ke da laifi, da kuma farfado da rayuwa da rungumar wadsanda suka aikata laifin, kamar yadda dokar duniya ta tanada, da kuma hana bayar da kudaden aikata ta'addancin.

Yakar ta'addanci da bayar da kudaden aikata ta'addancin, na daga cikin abubuwan da Kungiyar ta G7 ke bai wa fifiko. Za mu ci gaba da hanzarta yanke hukunci, da karfafa aikin da muke yi. Za mu kuma sake jaddada kudurinmu, musamman, na aiwatar da kafuwar wata gagarumar fungiya, ta duniya, domin narkar da dukan dukiyoyin 'yan ta'adda, kuma wannan zai haifar da tabbatar da narkar da wadannan dukiyoyin, a dukan kan iyakokin kasashen Kungiyar ta G7. Za mu kuma ci gaba da yin abinda ya kamata, domin tabbatar da karfafa nuna gaaskiyar irin kudaden dake shawagi, ciki har da ta hannun kafofin dake huldar kudaden da sauran sababbin hanyoyin da ake biyan kudade. Za mu sake jaddada muhimmancin wannan aikin, da Rundunar Wucin-gadin Harkokin Kudade, (FATF), za ta aiwatar, da kuma kudurinmu, na bayar da himma ga wannan aikin. Za mu yunkura, don tabbatar da kyautata aiwatar da sharuds'an rudunar ta FATF, ciki har da inganta bin diddikin yadda take gudanar da ayyuka.

Bugu da kari, mun fuduri magance fasa-kaurin namun daji, abinda ke kawo karewar wadansu namun daji, a duniya, da ma wadansu lokuttan da ake amfani da su, domin azurta fungiyar masu aikata laifuka da masu bore da ta'addanci.

Tallafa wa Kawayenmu na Afrika

Muna marhabin da karfafa cibiyoyin mulkin demokradiyya da kuma bukasar samar da damar tattalin arziki, a daukacin Afrika, da kuma lura da wannan ci gabon, duk da kalubalen da ake fuskanta, a nahiyar, ciki har da ci gabon tabbatar da zaman lafiya, a Kasar Somalia, da ma wurin da aka miƙa mulki, cikin ruwan sanyi, a Nijeriya. Mun sake nanata ko Karinmu, na ci gaba da taimaka wa Kawayenmu na Afrika, wajen magance kalubalen tsaro, da gudanar da harkokin mulki da zaman lafiya, ciki har a kasashen Mali, da Sudan, da Kudancin Sudan, da Jumhiryar Tsakiyar Afrika, Jumhuriyar Demokradiyyar Kasar Congo, da Somalia, da Nijeriya, da ma Kasar Burundi, a kwanan nan.

Tallafa wa Kasar Afghanistan

Mun dage a kan Kawancenmu da Kasar Afghanistan, wajen taimaka wa zaman lafiyarta, da wadata da kuma makomar mulkin demokradiyyarta, nan gaba.

Tallafa wa Sake Ginin Birnin Nepal

Muna matukar bakin cikin irin rayuka da aka rasa, da kuma barnar da mummunan girgizar kasa ta yi a Birnin na Nepal, kuma za mu ci gaba da bayar da taimakonmu, ga jama'a da kuma gwamnatin ta Nepal. Za mu ci gaba da wadata kayayyakin taimakon agaji, a duk lokacin da aka bukaci haka, kuma, tuni, muka fara shawarar neman taimakon kufade da harkokin fasaha, kazalika da taimakon sake gina, wurin daga sauran kasashe, domin daidaita fifikon da gwamnatin ta Nepal ke bayarwa. Mun yunkura ga bayar da gudunmawar sake maido da asara da kuma barnar kayayyakin tarihin da aka yi.

Harkokin Kiwon Lafiya

Samar da gagarumin aikin kyautata jin dadin harkokin kiwon lafiya, na daya daga cikin 'yancin rayuwar da kowane dan adam ke bukata. Don haka, mun bayar da karfi, kwarai, ga ci gaba da shiga wannan sahun, da nufin bayar da wani fifiko, na musamman, wajen karfafa harkokin kiwon lafiyar, ta hannun tsare-tsare da kuma wadansu shirye-shirye masu yawa.

Cutar Ebola

Mun dage ga rigakarin duk wata barkewar wata annoba, ta hanyar taimaka wa kasashe, domin aiwatar da Dokokin Harkokin Kiwon Lafiyar Duniya, (IHR), na Hukumar Kiwon Lafiyar ta Duniya, ciki har da Manufar Tanadin Harkokin Kiwon Lafiyar na Duniya, da wuraren da za aiwatar da su, da ma sauran tunani masu

dimbin yawa. Domin ganin an cimma wannan al'amari, za mu bayar da taimako, ga, akalla, kasashe 60, ciki har da na Yammacin Afrika, nan da shekaru biyar masu zuwa, da kara wa masanan kasashen kwarin gwiwa. Kazalika da kawancen da muke da shi. Za mu kuma tallafa wa ci gabon sauran kawaye, da kasashe, don su hada hannu da mu, a wannan taron dangin. Ta wannan fannin ne, za mu kuma yi taka-tsantsan da bukutun harkokin kiwon lafiyar 'yan gudun hijira da bakin haure. Annobar cutar Ebola, ta nuna wa duniya cewa, akwai bukatar inganta harkokin rigakafi, da kariya da ganowa da bayar da rahoto da kuma kai dauki game da harkokin agajin kiwon lafiyar jama'a. Mun dukufa, matuka, wajen magance annobar cutar ta Ebola, gaba daya. Mun kuma gane muhimmancin tallafa wa farfadowar kasashen da bullar wannan annobar ta fi shara. Dole, mu fahimci wani al'amari daga wannan annobar. Mun kuma lura cewa, irin aikin da Hukumar WHO ta yi, da kuma yin marhabin da sakamakon abinda aka amince wa, a wani Zama na Musamman, na Hukumar Manyan Jami'ai game da Annobar ta Ebola, da kuma Babban Taron Harkokin Kiwon Lafiya na Duniya, na 68. Muna goyon bayan irin ayyukan da ake gudanarwa, na sake fasali da karfafa aikin na hukumar ta WHO, domin shiryawa a kuma kai dauki kan mawuyatan cututtuka, yayinda za a sake jaddada babban rawar da hukumar ta WHO ke takawa, game da tsaron harkokin kiwon lafiyar duniya.

Mun yi marhabin da tunanin da kasashen Jamus da Ghana da Norway suka gabatar wa Babban Sakataren Majalisar Dinkin Duniya, na zayyana kammalalliyar kasidar fuskantar annoba, yadda ya kamata, a fannin kiwon lafiya da kuma fatan bayar da rahoton da ake sa ran wani gagarumin kwamitin da Babban Sakataren na Majalisa Dinkin Duniya ya kafa, nan da karshen shekara. Barkewawr annobar ta Ebola, ta nuna muhimmancin irin yadda za a rika kai dauki da kuma bayar da duk wata gudunmawar da ta dace, ko ta kudade ko kuma ta ma'aikata. Mun kuma yi marhabin da ci gabon da ake samu, na hanyoyi, ciki har na hukumar ta WHO, da Bankin Duniya, da kuma Hukumar Kufade ta Duniya, da kira da dsaikacin kawayenmu suka yi, na karfafa gudanar da kammalallen aikinsu. Muna goyon bayan tunanin da Bankin Duniya ya yi, na bullo da Kayayyakin Aikin Kai Daukin Barkewar Annoba. Muna taimaka wa fungiyar ta G20, don ciyar da wannan manufar gaba. Bugu da kari, za mu ci gaba da hada hannun yakar duk wata annoba, nan gaba, da kuma kafawa ko karfafa wadansu hanyoyin hanzarta kai fungiyoyin masana, ta hannun shirin da aka shimpida. Za mu aiwatar da wadannan dabarun, tare da hadin gwiwar hukumar ta WHO, da gwamnatocin kasashen da al'amarin ya shafa.

Kaifin Magungunan Kananan Kwayoyin Cuta

Magungunan kananan kwayoyin cututtuka, na taka muhimmiyar rawa game da magungunan mutane da dabbobi, na yanzu da kuma nan gaba. Muna matukar goyon bayan amincewar da aka yi wa Babban Shirin Hukumar WHO, na kwanan nan, game da Kaifin Magungunan Kananan Kwayoyin Cuta. Za mu bullo da, ko sake fasali da kuma inganta aiwatar da tsare-tsaremu, na kasa, da kuma taimaka wa sauran kasashe, a duk lokacin da suka bullo da na su tsare-tsaren.

Mun dage, matuka, kan al'amarin Kiwon Lafiya Guda, wanda ya kunshi duk wani abinda ya shafi – lafiyar jama'a da dabbobi, kazalika da noma da kuma inganta yanayi. Za mu jaddada yin amfani da magungunan kashe kananen kwayoyin cututtuka, kuma mu dukufa wajen bunkasa bincike-bincike, da bincikar lafiyar halittun jiki, da rigakafi da kuma kula da kamuwa da cututtuka, da kuma inganta sababbin magungunan kananan kwayoyin cututtuka, da wadansu hanyoyin warkar da cututtuka, da allurai da kuma hanzarta bincikar wuraren kula da lafiyar. A shirye kuma mu ke, da su yi amfani da bayanai, (Kokarin Hadin Gwiwar Inganta Kaifin Magungunan Kananan Kwayoyin Cututtuka), nan gaba, ko kuma kara bincika da muusayar duk wani tsari game da kokarinmu, na kasa.

Cututtukan Da Aka Yi Watsi Da Su

Mun amince da mu yaki dukan cututtukan da aka yi watsi da su, (NTDs). Mun yi amannar cewa bincike na da muhimmiyar rawar da zai taka, wajen ingantawa da kuma aiwatar da sababbin hanyoyin magance cututtukan na NTDs. Za mu kuma hada hannu da manyan kawayenmu, ciki har da Dakin Ingantawa da Binciken Harkokin Kiwon Lafiya na Duniya, na Hukumar WHO. Ta wannan fannin, za mu bayar da gudunmawar kokarin aiwatar da tsararren bincike da ingantawa, (R&D), da tattara bayanan dake akwai. Za mu dora akan kokarin zayyana dukan binciken da muke yi, wanda zai taimaka wajen inganta gudanar da binciken, tare, domin kyatata magance al'amurran da suka shafi aikin na NTDs. Mun yunkura ga taimaka wa duk wani binciken da ya danganci aikin na NTD, da mayar a hankali kan wuraren dake da bukatu, cikin hanzari. Mun lura da muhimmancin Cibiyoyin Kimiyyar Kungiyar ta G7, wajen gano irin wadannan fannonin. Za mu, musamman, inganta kananan binciken rigakafi, da kula da kuma magana, da mayar da hankali kan inganta binciken kan wadansu wurare, domin sawwa'ka yin amfani da magungunan da alluran da za mu iya saye, da ma fasahar wuraren da za mu kebe.

A kuma wani bangaren na karfafa harkokin kiwon lafiyar, za mu ci gaba da yin amfani da shawarwari, da muhimman harkokin kiwon lafiyar da za mu iya, kuma masu nagarta, ga kowa. Za mu tallafa wa mun wata hanyar kai daukin warkarwa, ko kuma ta rigakafi, da kula da ma kawar da duk wata cuta. Za mu bayar da

kudaden aiwatar da rigakafi da kula da cututtukan na NTDs, domin samun nasarorin abubuwan da za mu, nan da shekarar 2020.

Mun dukufa wajen kawo karshen cututtukan dake kashe kananan yara, da inganta harkokin haihuwa, a duniya, da taimaka wa sabunta Dabaru Kula da Lafiyar Mata, da Kananan Yara da Matasa, a Duniya, kuma muna maraba da kafa Cibiyar Samar da Kudade ta Duniya, domin taimaka wa “Kowace Mace, da Kowace Karamin Yaro,” don haka, mun yi marhabin da irin nasarorin da aka samu, a tarurrukan na Birnin Berlin, don Gavi, da Hadin Gwiwa Kan Allurai, a Duniya, abinda ya samar da fiye da dolar Amirkha miliyan dubu bakwai da 500, wajen yi wa karin kananan yara miliyan 300, allurai, nan a shekarar 2020. Muna kuma bayar da cikakken goyon bayan aikin dake gudana, na Asusun Duniya kan yakar cutar kanjamau, AIDS, da tarin huka, da malaria, da ma hasashen dukan nasarorin da za a samu, nan da shekarar 2016, tare da taimakon fadaddar fungiyar masu bayar da gudunmawa.

Canjin Yanayi, Makamashi da Muhalli

Canjin Yanayi

Ana da bukatar hanzarta yin wani kwakkwaran al’amarin magance canjin yanayi, kamar yadda Rahoton Binciken Hukumar IPCC, na Biyar ya bayar. Mun jaddada fo’karinmu, na amince da shawarwarin Babban Taron Kan Canjin Yanayi, na Birnin Paris, na wannan shekarar, (COP21), da wata doka, ko wata yarjejeniya mai karfin doka, a karkashin Tsarin Babban Taron Majalisar Dinkin Duniya Kan Canjin Yanayi, (UNFCCC), wanda ya shafi dukan bangarorin dake da buri, da cika da batsewa, da tsoma baki da kuma aiwatar da duk wani al’amarin da ka je, ya komo.

Ya kamata yarjejeniyar ta inganta aiwatar da gaskiya da sanin ya kamata, ciki har da dokokin aiki, kwarara, da za su iya binciko duk wani ci gabon da ake nema, da kuma wadanda za su inganta burinmu, na wannan lokacin. Ya kamata hakan ya sanya dukan kasashe yi amfani da dukan hanyoyin dake rage fitar da gurbatacciyar iska, da wani ci gaba, dangane da bukatar kasashen duniya, na tabbatar da kara yawan yanayin zafin duniya, da kada ya kasa ma’uni biyu na °C.

Muna sane da wannan burin da kuma sane da samakamon da hukumar IPCC ta samu, kwanan nan, za mu kuma mayar da hankali kan irin mummunan raunin da aka yi wa kyawon yanayi, na duniya, saboda fitar da gurbatacciyar iska, daga masana’antun duniya, a cikin wannan Karnin. Haka kuma, domin irin ragowar da aka samu, ta fitar da gurbatacciyar iska, muna goyon bayan da dukan bangarori su rika musayar masaniya da babban taron na UNFCCC, da babbar shawarar hukumar

ta IPCC, daga kashi 40, zuwa kashi 70, cikin 100, nan da zuwa shekarar 2050, idan aka kamanta ta, da ta shekarar 2010, bisa ga irin kalubalen da sai kasashen duniya za su iya magancewa. Za mu bayar da gudunmawarmu, da rage yawan gurbatacciyar iskar da ake fitarwa, a masana'antun duniya, na tsawon lokaci, ciki har da ingantawa, da kuma aiwatar da tunani kan fasahar kokarin sake fasalin harkokin makamashi nan da shekarar 2050, da gayyato dukan kasashe da su hada hannu kan wannan al'amari. A karshe, za mu kuma mayar da hankali kan inganta hanyoyin rage yawan gurbatacciyar iskar, na kasa.

Kungiyar ta G7, ta yi marhabin da sanarwa ko kuma shawarar da aka bayar game da shekarar ta 2020, dangane da wuraren da dsaukacin wakilanta ke fitar da gurbatacciyar iska, kazalika da rahoton da aka shirin bayar da gudunmawar kasashe, (INDC), da yin kira ga dukan kasashe, na bayar da himmar inganta shirin na COP21. Mun sake jaddada kwakkwaran alkawarinmu kan Yarjejeniyar Birnin Copenhagen, ta tara dolar Amirkar miliyan dubu 100, nan da shekarar 2020, daga wurare da dama, da hukumomi da kamfanoni, da nufin kaddamar da ayyuka, da tabbatar da gaskiyar aiwatar da su.

Ana samun kufaden gyaran yanayin kwarai. Za mu kuma ci gaba da kokartawa, wajen wadatawa da kuma janyo hankalin samun karin kufaden daga hukumomi a kamfanoni, da ma sauransu, domin cimma tara dolar Amirkar miliyan dubu 100, kuma a shirye mu ke, da mu tsunduma ga tantauna bayar da kufade ga harkokin na Birnin Paris. Mun lura da muhimmancin dimbin bankunan ayyukan ci gaba, (MDBs), wajen bayar da kufaden magance canjin yanayi da taimaka wa kasashe rage yawan gurbatacciyar iskar da suke fitarwa, a masana'antunsu. Za mu yi kira ga bankunan na MDBs, da su yi amfani, yadda ya kamata, game da tsara kashe kufadensu, da kuma karfin, na janyo ra'ayoyin saura, da suke da shi, wajen tallafa wa ayyukan kasashe, don cimma wannan nasarar. Muna godiyar ga shugaba, bisa ga wallafe-wallafen Rahotannin Farko, game da Kufaden Magance Canjin Yanayi, na Dogon Lokaci, da kuma kira ga kowa da a ci gaba da tantaunawa, a kowane taro, bisa yadda taron na COP 21 ya kasance.

Janyo ra'ayoyin kamfanoni yana da muhimmanci, wajen samun nasarar wannan yunkuri da kuma bude kofar zuba jarurukan fasahar rage yawan gurbacewar iska, kazalika da kakkafa ayyukan da za su kare duk wani canjin yanayi. Domin kuma shawo kan duk wani cikas danganc da kyawawan hanyoyin zuba jarurukan, muna da matukar bukata.

A bisa da haka, za mu:

- a) Inganta bayar da taimako, musamman ga kasashen da abin yake shafa, na da su cika alkawarin kula da canjin yanayin, da duk wani bala'in da ya shafi haka, da kuma dakewa kan hakan. Za mu yi hasashen samun karin har mutane miliyan 400, dake kasashen da al'amarin ya fi shafa, wadanda ke yankan inshorar duk wata barnar da za a samu, game da hadarin canjin yanayin, nan da shekarar 2020, da kuma tallafa wa ci gaba ga duk wata alamar farko, a irin wadannan kasashen. Don ganin yiwar hakan, za mu yi koyi da kuma dorawa kan irin ayyukan inshorar da ake da su, irin su Aikin Hadurra na Afrika, da Ayyukan Inshorar Hadarin Bala'o'i a Yankin Caribbean, da saura kokarin da ake yi, na inganta samar da inshorar da kuma ci gabon kasuwannin dake irin wadannan yankuna, ciki har da kanan tsibiran dake neman zama kasashe, da Afrika, da Asia da kuma Yankin Pacific, da Kudancin America da ma na Caribbean, kamar yadda zayyana ta nuna.
- b) Hanzarta samar da sababbin hanyoyin makamashi, a Afrika da kuma ci gabon kasashe masu tasowa da sauran yankuna, da nufin rage zogin talauci da janyo ra'ayin samar da kafofin samun kudafe, daga masu zuba jarurukan kamfanoni, da kuma inganta cibiyoyin kudafe da sauran bankunan ci gaba, nan da shekarar 2020, da ma inganta irin ayyukan da ake da su, ciki har da Dakin Binciken Tunani Kan Samar da Kudaden Canjin Yanayi, a Duniya, kamar yadda aka zayyana.

Har ila yau, muna son sake jaddada burinmu, na tabbatar da aikin Asusun Tsabtace Yanayin, a 2015, da kuma babbar cibiyar nan ta kakkafa cibiyoyin samar da kudafe nan gaba.

Har yanzu muna kan bakanmu, na kawar da rashin sinadarin dake zama gurbataccen mai, da kuma taimaka wa dukan kasashen da za su biyo baya, mu kuma dage kan ci gabon nasarar da ake samu, a tantaunawar hukumar OECD, kan yadda masana harkokin bayar da basussuka za su bayar da gudunmawa da za ta shafi kowa, wajen magance canjin yanayin.

Mun yi alkawarin saka harkar magance canjin yanayin da ma sauran ayyuka, a cikin harkokin ci gabonmu, da kuma shawarwarin zuba jari. Za mu ci gaba da kokarinmu, na tauye gurbacewar ruwa, (HFCs), da yin kira ga dukan Bangarorin Shawarwarin Birnin Montreal, da su tantauna kan kawo gyara, a wannan shekarar, ta tauye shirin na HFCs, da kuma na masu bayar da gudunmawa, don taimaka wa kasashe masu tasowa, wajen aiwatar da hakan.

Domin kuma taimaka zuba jarurukan na rage yawan gurbacewar yanayi, za yunkura, na tsawon lokaci, wajen yin amfani da manufofi da ayyuka, a duk wani fanni da tattalin arzakin duniya, ciki har da na masana'antu da yin aiki da kayayyakin dake kula da canjin yanayin, da ma kira ga sauran kasshe, na da su hada hannu da mu. Mun sha alwashin kafa wani dandalin tantaunawa kan wadannan al'amurran, bisa ga aikin sa-kai da kuma gudunmawar daukacin kawaye, ciki har da Bankin Duniya.

Makamashi

Mun sake jaddada yunkurinmu, na tanadin makamashi, da kuma wadansu ayyuka, na musamman, da aka yanke shawarar yi, a Birnin Brussels, a 2014, da yin maraba da ci gabon da aka samu, tun lokacin Tunanin Kungiyar ta G7 Game da Makamashi, a Birnin Rome, da kuma ci gaba da aiwatar da su. Kodayake mun yi marbin, musamman, da Tunanin Kungiyar ta G7, A Harkar Kare Makamashin, na Birnin Hamburg, akwai karin kokarin hadin gwiwar da ake yi, na fadada karfin kare makamashin, dukan kasashen Kungiyar ta G7, da ma wadansu.

Abin lura ma shine, mun sake jaddada goyon bayanmu, ga Kasar Ukraine, da sauran kasashen da wannan al'amarin ya shafa, bisa ga kokarin da ake yi, na same da kuma rangwanta harkokin na makamashi, da sake nanata cewa, ya kamata a daina amfani da makamashin don tursasawar harkokin siyasa, ko barazana ga harkokin tsaro. Muna marhabin da kudurin gwamnatin Kasar ta Ukraine, game d rangwanta farashin makamashin da kuma zuba jarurukan inganta harkokin makamashin.

Bugu da kari, mun kudurta ci gaba da aikin tantance hadurran dake tattare da makamashin. Kodayake za mu dukufa kan inganta farashin kasuwannin iskar gas, wadda ta haka da bututun iskar gas da kuma ta iskar girki. Muna tunanin wannan aikin shine cikakken abinda zai kare makamashin, da kuma nufin fadada gaurayen makamashin, da mai da sauran hanyoyi. Za mu karfafa hadin kan kyautatuwar harkokin na makamashi, da kuma kaddamar da sabon hadin kan kokarin bunkasa tsaron sirrin yanar-gizon harkokin makamashin. Kuma za mu hada hannu, tare da sauran kasashen dake da sha'awa, wajen daukaka daukacin harkokin gudanarwa da tabbatar da gaskiyar da binciken tsabtace makamashin, da ingantawa da kuma nunawa da gyajin muhimmancin sabunta samar da hanyoyin makamashin da kuma fasahar rage yawan gurbacewar iska. Muna rokon ministocin harkokin makamashinmu, da su inganta wadannan ayyukan, su kuma bayar da rahoto gare mu, a 2016.

Ingancin Albarkatu

Karewa da kuma kyautata yin amfani da albarkatu, na da muhimmanci ga dorewar harkokin ci gaba. Mun yunkura ga bunkasa ingancin albarkatu, abinda muka dauka muhimmi ga gasa, a tsakanin masana'antu, da ci gaba da samar da aiki, a fannonin tattalin arziki, da kare muhalli da yanayi da kuma duniyar. Dorawa bisa ga Shirin Aiki na "Kobe 3R Action Plan", da ma sauran al'amurran da muke da su, zai sa mu ci gaba da burin yin wani abu, na bunkasa ingancin albarkatun, don zama wadsansu dimbin dubarun da za a inganta dorewar fungiyoyin kulawa da samar da kayayyakin aiki da kuma sabunta yin amfani da kayayyaki. Za mu kafa wani Kawanceen Kasashen Kungiyar ta G7, game da Inganta Albarkatu, a matsayin wani zauren musayar masaniya da kirkiro hakin kan sa-kai, na samar da bayanai. Kamar kuma yadda zayyana, wannan Kawanceen zai gudanar da harkokin kasuwanci, da na kanana da matsakaitan harkokin ciniki, SMEs, da sauran masu fada a ji, na ciyar da damar da ta shafi ingancin albartun, da bunkasa kyawawan hanyoyin gudanar da su, da kuma inganta kirkire-kirkire. Mun amince da alfanun hadin kai da kasashe masu tasowa, game da inganta albarkatun, ciki har da tunanin bullo da Kawanceen hukumomi a kamfanoni. Mun roki Kwamitin Albarkatun Duniya, na Majalisar Dinkin Duniya, UNEP, da ya shirya wani rahoton da zai yi bayani game da mafi yawan alkawurra da tunani da kuma mafita kan inganta albarkatun. Mun kuma gayyaci hukumar OECD, daga bullo da wata manufar jagorancin taimaka wa wannan rahoton.

Kare Ruwan Teku

Mun lura da irin dattin dake cikin ruwan teku, musamnan leda, dake mugun lahani, a duniya, wadda kuma ke tauye harkar zirga-zirgar ruwan teku, da na gaba, kait-saye, da ma halittun cikin ruwa, da sauran harkokin lafiyar bil adama. Dadin dadawa, ana bukatar karin himma da dagewa, wajen magance dattin na ruwan teku, dake neman haramta zirga-zirgar ruwan teku. Kungiyar ta G7, ta yi alkawarin bayar da fifiko da kuma gano mafitar magance dattin na ruwan teku, kamar yadda aka zayyana, inda ake jaddada bukatar magance albarkatun tudu da teku, da na kwashe dattin, kazalika da ilmantarwa da gudanar da bincike da kuma fadakarwa.

Mu, 'yan Kungiyar G7, mun fahimci wata sha'awar da ake da ita, ta tono albarkatun karkashin teku, fiye da yadda dokokin kasashe suka amince, da kuma damar da take gabatarwa. Muna kira ga Hukumomin dake Kula da Karkashin Ruwan Teku, na Duniya, da su ci gaba, da kuma tsoma baki, a dukan harkokin da suka shafi wannan al'amari, da ayyukanta na share datti, da tsare-tsaren forewa hakar ma'adinan, a karkashin teku, da kuma irin sha'awar da kasashe masu tasowa ke da ita. Manyan abubuwan da ake fifitawa, sun hada da kafa hukumomin kula da sanin makomar masu zuba jarurruka, da inganta kokarin kare yanayin ruwan teku, daga duk wani abinda zai haddasa raunin gudanar da hakar ma'adinan, a karkashin

teku. Mun dage ga aiwatar da kwaƙwaran hanyoyin tsare harkokin hakar ma’adinan, da kuma gudanar da alfanun yanayin, da ma gudanar da binciken kimiyya.

Harkokin Ci Gaba

Manufar Dorewar Harkokin Ci Gaba Bayan Shekarar 2015

Shekarar 2015, wata gagarumar shekara ce, ta dorewar ci gabon harkokin duniya. Babban Taron Duniya na Uku, kan Harkokin Inganta Kudafe, a Birnin Addis Ababa, da Babban Taron Majalisar Dinkin Duniya, na Amincewa da Manufofin Bayan Shekarar ta 2015, a Birnin New York, da ma Taron Canjin Yanayi na Birnin Paris, za su kafa wani al’amari mai dorewa, game da ci gaba da kuma manufofin yanayi, nan da shekarar masu zuwa.

Mun dage, wajen cimma wannan burin, domin jama’a, da yadda duniya ke juyawa, da kuma yin amfani da Manufofin Dorewar Ci Gaban Harkoki, Bayan Shekarar 2015, da zai hadse da al’amurra, har uku, na dorewar ci gabon – na yanayi, da kyatata tattalin arziki – yadda zai daidaitu.

Ya kamata manufar ta kammala duk wani al’amarin da ba a gama ba, dangane da Harkokin Ci Gaban Wannan Karnin, da mugun talauci, da kada a bar kowa a baya, da rage nuna yawan bambanci, da hanzarta yunkurin duniya, kan dorewar tattalin arziki, da inganta dorewar kula da albarkatu, da kuma karfafa zaman lafiya da kyakkyawan shugabanci da ‘yancin dan adam. Don kuma janyo ra’ayin dukan kasashe da masu fada-a-ji, kan gudanar da shirin, muna goyon bayan bullo da al’amurra da kuma manyan manufofin harkokin sadarwa. Mun yi alkawarin kafa sabon Kawance kan yadda yanayi zai kasance, da rarraba dawainiya, da nuna gaskiya yadda ake kashe kudafe, da ingantawa da gudanar da kulawa da sabuntawa, kazalika da fuskantar dimbin masu fada-a-ji game da abubuwan dake shafar mu, wajen kawo karshen kantar talauci, nan da shekarar 2030, da ma dorewar harkokin ci gaba.

Domin kuma inganta sabuwar manufar sake fasalin, mun bullod a wadansu muhimman tsare-tsare, kan harkokin kiwon lafiyar da nanadin abinci da kare lafiyar yanayi da ruwan teku, da dorewar samar da kayayyaki da kara wa tattalin arzikan mata kwarin gwiwa, a duniya.

Gaba daya, mun amince da mu taimaka wajen aiwatar da ci gabon samar da kudafe da hanyoyin da ba su shafi kudaden ba, ciki har da janyo ra’ayin samar da albarkatun cikin gida, da rubanya kudafe, da kudaden kamfanoni, da inganta ofisoshi da sauran taimakon da ma burin tsara manufofi.

Mun jaddada muhimmancin rawar da taimakon inganta ofisoshin, (ODA), da sauran harkokin kudade na duniya za su taka, a matsayin sinadarai, da taimakawa, da sauran kafofin samun kudaden domin harkokin ci gaba. Mun jaddada yunkurinmu na shirin na ODA, kamar yadda aka kiyasta samar da kashi 0.7, cikin 100, na shirye-shiryen na ODA da GNI, kazalika da yunkurinmu na tauye duk wani ci gaban shirin na ODA, Kananan Kasashe Masu Tasowa, (LDCs), da hankoron da aka yi wa shirin na ODA, ga kasashen da ake da matukar bukata. Har ila yau, mun amince da mu taimaka wa kwararowar jarurukan kamfanoni.

Tanadin Kayayyakin Abinci

Kyakkyawan shugabanci da ci gaban tattalin arziki da ma kyautata yanayin kasuwanni, da zuba jarin bincike-bincike da fasaha, da dsaukacin zuba jarurruka a hukumomi da kamfanoni da ma taimaka wa harkokin ci gaba, na bayar da gudunmawa wajen kara yawan tanadin kayayyakin abinci da inganta abincin dake gina jiki.

A wani bangaren na fadada kokarin hada kan kasashen kawaye, da masu sha'awa na duniya, ko kuma muhimmancin bayar da gudunmawa ga Manufofin Harkokin Ci Gaba Bayan Shekarar 2015, mun kudurta kubuto rayuwar mutane miliyan 500, a kasashe masu tasowa, daga yunwa da rashin abinci mai gina jiki, nan da shekarar 2030. Manufar Fadada Tanadin Kayayyakin Abinci da Inganta Abinci Mai Gina Jiki, na Kungiyar ta G7, kamar yadda aka zayyana, za bayar da gagarumar gudunmawa, ga wadannan manufofin. Za mu kuma karfafa kokarin taimaka wa duk wani kwakkwaran yunkurin sake fasalin yankunan karkara, da inganta zuba jarurukan noma, da kuma hade kan sassa, ga samar da abinci mai gina jiki, za mu kuma hari tanadin abincin da abinci mai gina jiki, a lokuttan rikice-rikice da tasheetashen hankula. Za mu ci gaba da dangantakarmu da dabaru kasashen kawaye, da inganta ci gaban gudanar da aiki, da karfafa kulawa, haikan, ta irin ci gaban da ake samu. Za mu kuma tabbatar yunkurinmu, na kara wa mata kwarin gwiwa, da kananan manoma, kazalika da ingantawa da tallafa wa dorewar aikin noma da samar da kayayyakin abinci. Mun yi marhabin da Kasuwar Baje Kolin Shekarar 2015, ta Birnin Milan, kan (“Ciyar da Duniya – Ginshikin Rayuwa”), da irin muhimmancin dake akwai, ga dorewar aikin noma, da kawar da yunwa da karacincin abinci mai gina jiki, a duniya.

Kwarin Gwiwar Tattalin Arzikin Mata

Tattalin arzikin mata yana rage talauci da nuna bambanci, da inganta ci gaba, da ma amfanin kowa da kowa. Duk da haka, mata na fuskantar nunin bambancin dake dakushe tattalin arzikinsu, da lalata ci gaban harkokin zuba jarurruka, da kowo

cikas ga ‘yancinsu na bil adama. Za mu taimaka wa kawayenmu, dake kasashe masu tasowa, da wadanda ke cikin kasashenmu, na shawo kan wannan nunin bambancin, da fyade da cin mutunci, da razana mata da ‘yan mata, da sauran al’adu da kyautata jin dadin rayuwa, da tattalin arziki, da ma dokokin dake hana mata tsundumawa cikin harkokin tattalin arziki.

Mun lura cewa, idan aka samu kayayyakin aiki, da dabarun da ake da su, na yin ayyukan halal, musamnan ta hanyar koyon ilmin sana’o’i da horar da masu ayyukan hannu, (TVET), ta kowane fanni, to, wannan gagarumar hanya ce, ta bunksa tattalin arzikan mata da ‘yan mata, ciki har da wadanda ke fuskantar nunin bambanci, (kamar nakassassun mata da ‘yan mata), da inganta ayyukansu da damar gudanar da harkokin kasuwanci. Mun yi alkawarin kara yawan mata da ‘yan matan da suke ilmantu da ayyukan fasaha, da kuma kuma wadanda suka samu horon sana’o’i, a kasashe masu tasowa, a karkashin tsare-tsaren Kungiyar ta G7, ya zua kashi daya cikin uku, (idan aka kamanta shi da sauran “harkokin kasuwancin da aka saba”), nan da shekarar 2030. Za mu kuma yunkura ga kara bayar da horon sana’o’i da ilmantar da mata da ‘yan mata, a kasashen na Kungiyar G7.

Za mu ci gaba da daukar matakai inganta ayyuka na gari, domin mata da ‘yan mata da kuma rage gibin bambanci tsakanin maza da mata, daukar aiki, a kasashen, da kashi 25, cikin 100, nan da zuwa shekarar 2025, indan aka lura da irin yanayin da ake ciki, har da inganta yanayin tsare-tsaren aikin, da zai bayar da dama ga matan da maza, na da su daidaita rayuwar iyalansu, da kuma iki, ciki har da samun hutu ga iyaye, da masu reno. Har ila yau, kamfanoni na da muhimmiyar yawa, wajen kirkiro da yanayin da matan za su kara tsoma hannu a harkokin tattalin arziki. Don haka, muna taimaka wa Manyan Manufofin Kara wa Mata Kwarin Gwiwa, da yin kira ga kamfanonin duniya, da su saka su cikin harkokinsu. Za mu ci gaba da hada kan kokari, ta hannun wata sabuwar fungiyar ta G7, domin mata.